

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Ünnepnapok.

Budapest, 1899. április 1.

A tiznapos parlamenti szünet esendjét nálunk mi sem zavarja meg. A hét egyetlen politikai eseményét a román kamarában Sturza miniszterelnökhöz intézett interpelláció képezi, melyben az imént megjelent magyar röpirattal kapcsolatban szóvá teszi Bánffy Dezső báró volt miniszterelnöknek nemzetiségi politikáját. Ebben a most említett röpiratban Sturza román miniszterelnök magatartásával szemben oly állítások foglaltatnak, amelyek a román konzervatívok részéről valóságos hazaárulásnak minősíthetnek. A román ellenzék ennek következtében Sturza ellen bejelentette az obstrukciót, ezt a legújabbán annyira felkarolt és alkalmazott, legmodernebb alkotmányos eszközt.

Azonban Sturza igen ügyesen és diplomatikusan felelt az interpellációra és tisztán a gazdáltnál röpirat állításainak megczáfolására, illetve azok jelentőségének leszállítására szorítkozott. Ezzel egyrészt elejét vette a további nemzetiségi vitának, melylyel bizonyára sértő kifakadások történhetek volna, amint ezt már meg is szoktuk, a magyar kormány ellen. De Sturza ebben is ügyes volt, hogy igen helyesen Széll Kálmán magyar miniszterelnöknek a magyar képviselőházban tett nyilatkozataira hivatkozva iparkodott meczáfolni a szóban levő röpirat állításainak jelentőségét. Ennek a helyes védelemnek sikerült egyrészt Sturza fejről a veszedelmet elhárítani, másrészt Románia és az osztrák-magyar monarchia között

főnálló barátságos viszony megbolygatását megakadályozni.

Igen fontosnak találjuk Sturza az a kijelentését, hogy a román konzervatív ellenzék ismert magyarellen politikájával szemben mindig kész a szomszédos állammal és annak kormányával a legjobb viszonyt föntartani. Mind a két román kamara tulnyomó többsége, mert az ellenzéki szavazat elenyésző csekély, jóformán 8—10 volt, helyeslőleg tudomásul vette Sturza választát és abban kitejtett magatartását. Ezzel a kitörni készülő parlamenti háborúnak elejét vették. A román háborúság nem zavarta ünnepi esendünket.

Három hónapja szintén ilyen nagy ünnep volt, mint a husvét. De nagyon háládatosak nekünk a múlt karácsony összehasonlítani a mostani husvétal. Akkor az egész országot lázas izgatottság töltötte el. Épen a karácsony előtti napokban érte el az obstrukció a tetőpontját. Az ellenzéki szónokok a legerősebb és legélesebb fegyverrel támadták Bánffy báró ellen és Horánszky Nándor ismert beszédében már Bánffy báró egyéni becsületét láttuk a legerősebben megtámadva. Ebből keletkezett a pisztolypárbaj a két politikus között. A lovagias tárgyalások épen a két ünnepre estek s mindenki lázas izgatottsággal várta azok kimenetelét. Mint tudjuk, előbb a két fél segédei vívtak párbajt egymással, s majdnem odajutottunk, hogy a két ellentél pártjának tagjai karddal és pisztollyal rohannak egymás ellen. De ugyanitt törött meg a pártszünetedély dühe, miként a vihar is akkor

szokott megszakadni, mikor a tombolásában a legmagasabb tetőfokra hágott.

Karácsony után már megszűntek a szóharcok a parlamentben. Beállott az ex-lex állapot és az ellenzék az ugynevezett technikai obstrukcióval, a szertelen szavazásokkal folytatta a küzdelmet a volt kormány ellen, melyet csakugyan lehetlenné is tett.

Az ellenzék semmi áron sem akart békességet kötni az előbbi kormánnyal. A megoldás ismeretes. Bánffy kénytelen volt elhagyni helyét, de tulajdonképpen a miniszterelnökségben tisztán személyesére történt. Amennyiben a lefolyt kormányváltás tisztán személyi, de nem egyszersmint politikai rendszerváltozás jelent.

Igy tehát az ellenzék maga iparkodott enyhíteni az obstrukciót azzal, hogy ennek árán nem akart sérelmet ejteni a parlamenti elven. Tulajdonképpen most úgy tűnik fel a dolog, hogy ez az egyetlen ember, a volt miniszterelnök lett volna csupán akadály annak, hogy a közjogi alapon álló parlamenti tagok két felekezete nem egyesülhetett, habár politikájuk egy és ugyanaz volt. Ennek a személyi akadálnak eltávolításával érvényesült tehát a valóságos és igazi parlamenti többség akarata. Nekünk ezt a felfogást meczáfolni épen nincs okunk.

De igenis ebből az egyesülés tényéből mindjárt egy nagy parlamenti tanulságot vonhatunk le, melyre a két előbbi ellenfeleknek mind szükségük van. Kerüljük ugyanis a személyes kultuszt a politikában.

TÁRCZA.

A felsült detektív.

Írta: Senki.

VII.

(Folytatás.)

Gyula egy ideig tűrte a koplaltatási kurát, de azután egy alkalommal felbuzdult benne a régi konok természet. Egy háromhetes kura után, melynek tartama alatt fűtörésze játszott és adta ő is a közönyöst, hirtelen berohant a felesége hálószobájába; Nusu épen öltözködött a jégre. A mint Gyula berohant, a rózsaszín fűző még nem volt lezárva és Nusu ijedtében e nem várt visitt felett a küszöbön át az irodába akart osonni. De szerencsétlenül. Valami kis fehér papiros csuszott ki a fűző alól; nem vette észre a veszteséget, csak Gyula. Rátaposott a nagy lábával és míg egyik kezével a kilincset fogva kiszólt, hogy jön-e az „Alamusziba?” — a másikkal felemelte a papirost.

Írás volt rajta; mohón zsebre gyúrta és várta a feleletet. „Ha utánam jó a jégre — elmehetünk”, volt a szelid, engesztelékeny felelet, „de most hagyj el, mert sietek”.

Gyula is sietett; olvasni akart és elolvasta a következő négy sort:

„Emlékszel mily boldog voltam
Tudod ott a kis padon,
Picziny kezéd kezembem volt
Forró ajkad ajkamon...”

Kissé feltolt a vér az agyvelejére Gyulának. Hogyan? Ez az ő Nusujának szólna? Neki bizony. A tulsó oldalán van a levéltörredék megszólítása: „Édes mindenem!” — A dátum nincs ott, tehát lehet régi, lehet új is ez a ritka lelet. Vajjon ki írja, mért írja? Hát Nusu forró ajkát más is csókolja? Mikor — most? vagy régen? Így is baj, úgy is baj és jaj neked Nusu! — Mert ha mostanra szól, már nem szereti őt a saját második felesége, ha a multra szól, akkor az ő felesége nem az a szemérmes falusi lány, aki őt egy éjjel át bolonddá tudta tenni még oda haza az atyai háznál. Ah, őt akkor itt vagy most becsapják, vagy már régen becsapták. Kezdte érteni a koplaltatást. Iszonyu düh emelte fel széles mellét, a féltékenység füstje elkábitotta teljesen. De uralkodott a vasidegein. Elment Nusuért a jégre; ott találta Tivadart. — Bemutatkozott az elegáns új orvos és mosolyogva fixirozó tekintettel ajánlotta magát, mint aki e várost választotta ki működése színteréül. Örvendőni fognak a

leányok” mondotta Gyula, hogy ily jó parthie telepedik le itt közöttünk. Házi orvosnak azonban nem óhajtott; pedig ezt tervezte a mai délutánra Nusu, az okos édes Nusi.

VIII.

Az Alamuszi előadásán veszedelmesen mulatott Gyula. Mulattatta a feleségét is boszúból. — A levéltörredéket nem említette; oh egy tréfás szóval sem árulta el magát, mikor Nusi kérdezte, hogy mit tett volna ő, ha a házában egy ilyen kis alamuszi szerepelt volna az első felesége mellett és mit tenne most? „Most detektiveskedném” akarta mondani, de csak ennyit felelt: „Most? . . . semmit! És . . . akkor?” „Akkor ilyen úgy sem történhetett volna meg.” — Nusut ez a fél felelet nem látszott kielégíteni. És Gyula ettől a pereztől kezdve azt tette amit gondolt. Beállt a felesége mellé detektívnek. Tudni akarta, hogy kicsoda és micsoda is az ő második felesége?

Eleget figyelte utána, míg leány volt és még sem ismerte volna ki jól? Az majdnem lehetetlen. És már az első napok igazolták a gyanuját. Nusu szívélyes, majdnem émiyitőn édes volt ez utóbbi időkben; a toalettje gondosabb, ő maga vidámabb, üdőbb; a régi leány repült szobáról-szobára a Gyula nagy szomorúságára. „Baj van” — mondogatta magában. — Már nem szeret! Sokszor meglepte az

De reméljük, hogy most már az egyesülés után a volt nemzeti párt tagjai ezen állítás jelentőségének épen ellenkezőjéről győződtek meg. Mert most már a szabad-elpártban a személyes és klikk uralomnak még látszata is eltűnt. A Széll Kálmán programjához való ragaszkodás tartja össze a pártot. Széll Kálmánnak tudvalevőleg sohasem volt személyes pártja; de még klikkje sem és reméljük, hogy a párt egyöntetűségét a reminiscenciák zavarni nem fogják. Ime tehát karácsonytól húsvétig egy egészséges parlamenti fejlődésre mutathatunk vissza, mert a mai többség, tisztán tárgyi alapon, Széll Kálmán programjának alapján áll.

Mi mindenképpen szeretnők ezt az öntudatot a többség minden egyes tagjában megszilárdítani. Épen ezért a magunk részéről is azt kívánjuk, hogy ne bolygassuk azt, hogy miként jutottunk ide, mert megint személyi vonatkozások lépnének előtérbe. Míg ha ellenben megnyugszunk a mostani állapotban, a szenvedélyek csirái mindinkább kivesznek. Sőt iparkodjunk ezt a mostani kedvező helyzetet megővni, s a mostani egészséges parlamenti alapra jutott többséget megőrizni és a személyi törekvésektől tisztán megtartani. A húsvéti ünnepek esődjé, mely különben is önmagába szállásra int bennünket, ezen nagyfotosságu politikai érdek feletti elmélkedésre igenis alkalmas.

Hatolykai Potsa Józsefné.

Háromszékvármegye főispánját, nagyméltóságú hatolykai Potsa József v. b. t. t. urat súlyos családi csapás érte. Neje, hatolykai Potsa Mária f. hó 2-án hosszas betegeskedés után meghalt, gyászba borítván a legelőkelőbb székely családokat. Az elhunyt egyike volt azon kitűnő nőknek, kik a legmagasabb oldalról fogván fel hivatásukat, összes tevékenységüket azon kis ház boldogítására fordították, mely a családot alkotja. Nem törődve a világ hiábavalóságával, kizárólag szeretteinek élt, több derék gyermeket nevelt fel s ama fényben is, mely férjének magas állásából rásugárzott, mindig megmaradt ama

asszonyt oly időben, mikor az azt hitte, egyedül van. Gyanus situációk közt találta ilyenkor. Egyik alkalommal a zsebkendőjét tartotta a homloka elé az ablakban; Gyula a gummitalpu cipőben oda lopózkodott a háta mögé és kinézett a tulsó sorra. Tivadar sétált el akkor — komolyan — egyenesen a magas czilinderben. Máskor a legyező valamennyi ága, mint diadalív volt a feje fölé kiterjesztve az erkélyes ajtóban és azután Nusu lassu ivben az ajkát érintette meg esőndesen a legyezővel, mikor az erkély alatt Tivadar lépdelt el. A nagy gyógytárból nézte ezt is Gyula; nem tudta a jeleket, de sejtette, hogy itt ama bizonyos szavak fejlődni kezdenek. Sokszor a ház előtt titkos kéz hieroglyphjai voltak krétával írva a kövezetre. Betűzte, betűzte, de nem értette; ezt a betűzést pedig Nusu a feje felett az erkélyből halkan nevette. „Csacsi” — sziszegte az édes — „vén csacsi”. Jó, hogy ezt Gyula nem hallotta, mert felrohant volna és lesz vala családi jelenet. De így elment, legyűrte a tárgyalást és azután ment egy furcsa tervet megvalósítani. Kibéreltetett a lakásával szemben a hotelben egy szobát; megrendelt egy „Hölgytájkárt” és levelet írt a „Budapesti Hírlap” privát detektívjének, hogy jöjjön le ide Erdélybe, van munka, itt az utiköltsége.

(Folytatása következik.)

jóságos egyszerű nő és családi erényekkel ékeskedő anyja, kinek csak egy akarata s egyetlen óhatása: családját boldogítani. Hosszas betegeskedés után a nemes szív megszünt dobogni s milyen nagy volt a tisztelet életében, ép oly nagyszerűen nyilatkozott meg a részvét halála után. S-Szent-György városa a halál után nyomban kitűzte a gyászlobogókat, ezzel is manifestálván a néhai kegyelmes asszony iránt érzett mélyszéges részvétet. S a mint a gyászshír szélesebb körben elterjedt, a megye, a városok, hatóságok, testületek és egyesületek siettek gyászuknak külső kifejezést adni. K.-Vásárhely város részvét táviratot intézett a gyászoló családhoz s úgy Seps-Szent-György város is részvétiratban adott érzelmeinek kifejezést. Az elhalt ravatalát a koszorúk szálai fedik. Ezek között Háromszékvármegye, S-Szent-György és K.-Vásárhely városoké is s talán nincs e megyében egyetlen testület sem, mely koszorút ne küldött volna.

A temetés f. hó 5-én történt. S-Szent-Györgyön reggel 8 órakor a koporsót beszentelték s utának indították Szárazpatakra, hol a családi sírboltban helyezték el örök nyugalomra. A gyászoló család és kísérete délután 1/2 órakor érkezett K.-Vásárhelyre. A város gyászlobogókkal volt felékesítve s az utcákon mindenütt, hol a menet elvonult, nagyszámú közönség képezett sűrű sorfalat s néma részvéttel fogadta a komor gyászmenetet s igaz fájdalommal vett részt azon nagy csapásban, mely meggyénk szerettét főispánját és tisztelt családját sújtotta. Az indóházhoz kivonult a város összes intelligenciája s több mint 50 kocsival kísérte be a családát és kíséretét a városba s onnan Szárazpatakra. Utközben csatlakozott a menethez a vidék minden részéből összesereglett közönség s nem sokára egy beláthatatlan hosszú kocsisorra nőtt ki magát. S igazán eseményszámba mehet ekkora s ily kiválóan díszes közönséget együtt látni s a kíséretnek ezen impozáns megnyilatkozása mindennél fényesebben beszél azon szeretetről, melyben meggyénk érdemeiben gazdag főispánja és családja részesülnek. Mi azt kívánjuk, hogy az igaz részvétnak ezen kifejezése szolgáljon némi vigasztalásul főispán urnak és családjának a nagy veszteség felett.

A menet délután 3 órakor érkezett meg Szárazpatakra s rövid gyászszertartás után, a boldogult urnő hült tetemei elhelyeztetek a családi sírboltban.

Áldás és béke poraira!

Haláláról a család következő gyászjelentést adott ki:

Hatolykai Potsa József, Háromszékvármegye főispánja, császári és királyi valóságos belső titkos tanácsos és kamarás a maga és gyermekei: Bertalan és neje, alsó-csernátoni Damokos Janka, gyermekei Jóska és Ilma; Pál, m. kir. tartalékos honvédhadnagy; Erzsébet és férje kilyéni dr. Székely György országgyűlési képviselő; János; a néhainak édes testvére Potsa Izabella; testvérei: Potsa Flóra kisborosnyói Tompa Albertné, férje és gyermekei; úgy számos közeli és távoli rokonaiak nevében szomorúan jelentik a szerető nőnek, anyának, nagyanyának, anyósának, testvérnek, sógornőnek és jó rokonoknak, nagyméltóságú hatolykai Potsa Józsefné szül. hatolykai Potsa Máriának élete 59 ik, boldog házassága 40-ik évében, hosszas betegség után végelgyengülésben f. hó 2-án este 10 órakor a halotti szentségek felvétele után bekövetkezett gyászos halálát. Az üdvözlőnek hült tetemei folyó hó 5-én reggeli 8 órakor a vármegye székházánál tartandó gyászszertartás után Szárazpatakon délután 3 órakor a családi sírboltba fognak ideiglenesen elhelyeztetni. Lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 6-án Szárazpatakon és Seps-Szent-Györgyön fog a mindenhatóknak bemutatni. Béke hamvaira! Az örök világosság fényeskedjék neki! Seps-Szent-Györgyön, 1899. évi április 3-án.

Püspök-választás előtt.

Az erdélyi ref. egyházkerület megüresedett püspöki székének betöltése a folyó év április 18-ára összehívott kerületi közgyűlésen fog megtörténni.

Szász Domokosnak, ki egyházkerületünk történelmében a legnagyobbak soraiba küzdötték föl magát, méltó utódot kell keresnünk.

Alulírottaknak van szerencsésük az egyházkerületi közgyűlés minden tagját föl hívni, hogy Bartha

Lajos esperes és közügyigazgató püspökké választása érdekében szíveskedjék szavazatát s erkölcsi befolyását érvényesíteni.

Nyíltan öt valljuk e nagy elhivatású állarsa a legméltóbbnak a sok méltó között. Huszonnégy éves egyházi közpályája, — az egyházkerület szellemi és közkormányzati ügyeiben szerzett dus tapasztalatai, — az a benső baráti és munkatársi viszony, mely öt b. e. püspökünkkel elveken, érzelmetben és irányzatokban rendíthetetlenül összefűzte: erős biztosítékul szolgál nekünk arra, hogy egyházkerületünk bennem megtalálja egyfelől összes érdekeinek, dicső emlékezetű elődje alkotásainak hívőjét, istápolóját, másfelől az egész embert, ki anyaszentegyházunk fölvirágoztatásán lankadatlan szorgalommal munkálkodni fog.

Ismételve fölkerjük tehát, hogy a tiszteletrémlő szándokunkban bennünket hathatósan támogatni kegyeskedjék.

Az irányok és elvek kontinuitása tömörítsen bennünket Isten segédelmével, anyaszentegyházunk javára!

1899 márczius hava.

Br. Kemény Kálmán egyházkerületi főgondnok, Id. br. Zeyk József Bethlen-kollegiumi főgondnok, br. Kemény Béla egyházmegyei főgondnok, Gyárfás Endre kollegiumi gondnok, Szász Dénes ig. tanácsos, br. kemény Domokos kollegiumi gondnok, Sebesi Ákos kollegiumi főgondnok, Timár Károly egyházmegyei főgondnok, Nemes Árpád esperes, Pogány György egyházmegyei főgondnok, Sárói Szabó Péter Kun-kollegiumi gondnok, László Ignác egyházmegyei gondnok, János Albert egyházmegyei főjegyző, Simó Lajos egyházkerületi főgondnok, br. Kemény Simon Bethlen-kollegiumi gondnok, gr. Wass Béla egyházmegyei főgondnok, gr. Bethlen Balázs egyházkerületi képviselő, gr. Tholdalaghy László kollegiumi főgondnok, Musnai Károly esperes, Id. Eltérő Albert egyházmegyei gondnok, Mara László egyházkerületi képviselő, Barcsay Béla egyházmegyei főgondnok, Balogh József Kun-kollegiumi gondnok, Réthy Lajos egyházkerületi képviselő, Menyhárd Elek egyházmegyei főjegyző, br. Kemény Ödön egyházker. képviselő, Bedőházi János m.-vásárhelyi tanár, Váro Ferenc Bethlen-kollegiumi tanár, dr. Farnos Dezső Bethlen-kollegiumi tanár, Horváth József m.-vásárhelyi tanár, Csiky Lajos m.-vásárhelyi tanár, Simon Ferenc Kun-kollegiumi tanár, Dósa Dénes Kun-kollegiumi tanár, Parády Kálmán kolozsvári tanár, Kiss Mózes egyházker. képviselő, Székely Ödön Bethlen-kollegiumi tanár, Molnár Károly Bethlen-kollegiumi tanár, Lakatos Sámuel m.-vásárhelyi tanár, Pál Károly m.-vásárhelyi tanár, Deák Gerő Kun-kollegiumi tanár. Sándor János Kun-kollegiumi tanár.

Tavaszi.

Hűvös tavaszi szellő lengedez, mely a letapostott mezőkön virágot növel s a mint érezzük a tavaszi fuvalmat, föléled bennünk a remény, hogy eljövend, mert el kell jönnie egy jobb nemzeti ébredésnek, a hazafias érzés fölébredésének, mely mint a százados tölgyet rázó zivatar söpri el a közélet teréről azokat, kik érdemtellenül betolakodnak a lelkiismeretes munkások közé, de nem építeni, hanem rombolni, mint az a vandál, ki fejsszéval akarta megjavítani Pithias remekét.

Különös hatása van a tavasznak. Ezelőtt néhány évtizeddel bilincselődő, szabadságfakasztó kikelet volt, ma a természet ébredésének előhírnöke, illatban, dalban gazdagabb, mámorítóbb és édesebb, mint más kikelet.

Korán kikelt akkor is a hóvirág, de amint fehér harangja haldokolva lehanyatlott, a feltámadást hirdette illata, ma csak ébredést jelent.

Akkor is megszületett az ibolya, mint ma, de szírmán piros harmat ringott, vérharmat: a jövődi diadalainak jóslata. Akkor is végigvonult a földön a kikelet, a tavaszi verőfény életet támasztó esőkjának minden gyönyöre, de az földindulást jelentett.

Anyaszülte csillagok száguldtak végig a hazán, oroszlanok és hazafias fülemilék ostromolták zengő szavakkal a sziveket. Minden lélek lángra gyuladt, minden karnak vas lett a folytatása és e lángoló lelkek szabadságot kívántak és nyertek, melynek áldásos gyümölcsét nyugodtan élvezzük mi, a legendás népkikelet szemtanúinak unokái.

Egy nemzet előtt sem lehet oly kedves a tavasz, mint a magyar előtt, hiszen az ötvenegy évvel ezelőtti tavasz hasadó bimbóinak fűszeres lehellete hozta meg számára a szabadságot, melyet azelőtt csak ajándékkul kapott. Miként az a tavasz az ébredés forradalmát hirdette a zsibbadás ellen, úgy ez az élet forradalmát az enyészet ellen.

Szent tavasz! A szabadságnak, melyet hiába feszítettek keresztre, te voltál karácsonya. A természet is mintha istentiszteletet tartana az ő ünneplésére, az ég kék ürje, a templom, az életadó nap, a felcsapó oltárláng s minden tömjénél illatosabban száll fel az ibolya kellemes illata.

Szeressétek a tavaszt, de még jobban ennek szülöttét: a szabadságot, mert a forradalom a népek tavasza volt, míg ma a tavasz a természet forradalma. Mikor a tavaszra gondoltok, gondoljatok apáitokra s amit ők minden önzéstől menten vívtak ki, azt ti ápoljátok hiven, önzésből: a szabadságot.

Ősapáink önfeláldozó tettének olvasására lelünk áhitattal telik el, szemünkben öröm könny csillog s mintegy átszellemülve fogadtátok tesztünk, hogy megőrizzük és hiven ápoljuk a kincsek legdrágábbikát, a népek becsületét: a szabadságot.

A szép márczius eltűntével, melynek emléke, mint a tavasz első meleg sugára, szebb érzések virágait eszálja ki a szunnyadó szívekből, jön április a szentesítés emlékének magasztos ünnepével.

Audiát.

Emlékbeszéd.

Tartotta dr. Balogh Vendel a kereskedő ifjak 1899. márczius 28-iki emlékünnepeén.

És jöttek a nehéz idők, hol a korona hatalma is megküzdött a szabadság, egyenlőség fenségében felmagasztosult nemzettel.

A véres küzdelemben az egygyé forrott nemzet lelkesedése csodákat mivelt; apostolok és vértanúk szentesítették, biztosították a megteremtett szabadság jövő életét.

De vajon miért történt mind ez? Olvassuk csak el Kossuth Lajosnak az akkori kormány nevében magyarország népeire a mindenható Isten, a szabadság, a népek Istenének nevében intézett kiáltványát, meg fogjuk abból érteni és ismerni, hogy a márcziusi napokban kivívott szabadságot és függetlenséget melyet előbb aláírt az uralkodó, — gonosz tanácsadói által félrevezetve, miért vonta vissza?

„Talán föltámadott az ország? Nem, sőt mindég arra kérte, jöjjön Budára lakni, uralkodjék hü népe felett és mi szeretettel fogjuk őt körül venni.”

„Talán új jogokat akartak a magyarnak tőle kicsikarni? Nem, ők csak azt kívánták, tartsa meg a törvényt, melyre megesküdött. De a kívánságra fegyveres hűségessel feleltek.

„Talán el akarták a királyt kergetni? Nem, sőt mikor a bécsiak feltámadtak, s az uralkodó féltelmében a hegyek közé rejtőzött, midőn az egész világ elhagyta, a magyarok nem hagyták el, kérték, rimádkodtak neki, jöjjön közéjük lakni a magyar nép megőrzi őt minden viszontagságtól, de ő nem jött, nem fogadta el kérésünket. Azonban el jöttek a bérnyilkosok, magyarország törvényeinek, a magyar szabadságnak eltiprására.

Vagy talán nyomorogni hagyta az ország a királyt? Nem gondoskodott királyi széke fényéről? Nem, hanem ezerszer ezer, azaz három millió forintot rendelt neki a nép adójából esztendőnkint udvartartási költségeire, — annyi pénzt egy esztendőre, annyi pénzt a mennyivel 3000 embert örökre boldoggá lehet tenni.

Miért támadták meg tehát az országot? Az 1848-iki kiáltványokból megtudjuk azt is.

Cselekedték azért, mert a törvény, melyet aláírt a király, gerenda volt a bécsi kamarilla szemében, mert tudták, hogy ha a törvény erejében megmarad, sem életetek, sem erszényetek felett nem rendelkezhetnek, mivel a törvényekben az van: olvassátok el és higgyetek saját szemeiteknek, hogy az ország kincsei és a haderő felett nem idegen önkény, hanem Ti, az összes nép fogtok a képviselőitek által rendelkezni, kik előtt a magyar miniszterek is minden tetteikben felelősek; mert tudták, hogy ha a törvény áll, akkor kényük-kedvük szerint nem parancsolhatnak, nem vihetnek 100 meg-

100,000 ujonezot sok évi szolgálatra a császár hadseregébe, hogy azokat messze idegen földre huzolják, s általuk idegen népek szabadságát elnyomják.

Mert tudták, hogy ha Ti, a nép képviselőitek s a miniszteretek által rendelkezhetek a véres verejtékekkel fizetett adó felett, akkor nem zsebelhetik ki az ország minden kincsét, nem emelhetik az adót kedvök szerint, nem tehetnek nagyobb árt a sóra, hogy a szegény ember zsebéből irtóztató összegre növekedett adósságaikat kifízzessék stb.

Igy tehát a koczka el volt vetve.

Élet vagy halál! — kiáltotta a nemzet.

Tirtheusa s lefestette a helyzetet örök szép költeményében:

„Kárpátoktól le az aldunáig. Egy bős üvöltés, egy vad zivatar. Szét szórt hajával véres homlokával áll a viharban maga a magyar...”

A reánk szított nemzetiségekkel kellett megküzdenni először azokkal, kikről így szólt a költő:

Te rác, te horvát, német, tót, oláhság mit

[marjátok mindnyáján a magyart

Török, s tatártól, mely titeket védett.

Magyar kezekben villogott a kard.

Megosztottuk titeket hiven, ha a jó szeren-

[cse nekünk jót adott,

S felét átvettük mindég a tehernek,

Mit vállatokra a balsors rakott.

Ez most a hála?!

és folytatja a férfias elszántság és elkeseredés menydörgő hangján:

Legyen tehát úgy, mint Ti akartátok,

Élet halálra ki a sikra hát.

Ne legyen béke míg a magyar földön

A napvilág egy ellenséget lát.

Ne legyen béke, míg rossz szívetekből

A vér utolsó csepeje nem csurog.

Ha nem kellettünk nektek mint testvérek,

Most mint birákat akként lássatok!

És viharzott a lant hurján a nemzetet rázó csata dal, s maga is kardot fogott, hogy ott essék el a harc mezéjén, ott folyjon ki ifju szívéből a vér s beteljesedjenek legszebb ábrándjai — a szabadságról a mint jövődől:

„Szabadság Istenem, még csak azért élek, csak azért, hogy egykor érted haljak én meg.”

(Folytatás a következők.)

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** végre valahára egy kissé megnyúlt. Az utóbbi napokban heves nyugati szelek mellett hideg zord időjárásunk volt. Éjjel hó és fagy, nappal meg hideg idő. Szerdán azonban a hetek óta tartó szél elpihent és a nap felsütött s az igazi tavasz megmutatta magát. Hogy vajon állandó lesz-e, nem lehet tudni, mert az enyhe tél után a tavasz ugyancsak hideg és mindenek felett változékony.

— **Husvétí örömök.** Az idej zord husvét ugyancsak megrontotta a leányok örömét. Az ifjúság inkább ült benn a fűtött szobákban, mint őntözés helyett kapott egy ropogós rigmust. A fizetés ezuttal is piros tojás volt, mert fehér husvétban sem lehet a köszöntést egyébbel honorálni. És az a legnevezetesebb a dologban, hogy a szán, mely karácsonykor nem esuzott, husvétkor esuzott.

— **Eljegyzés.** Szabó Károly fogarasmegyei földbirtokos s az alsó-kománai kincstári uradalom gazdasági intézője husvétnapján váltott jegyet Székely Rózsi kassasszonynyal, M. Székely János kézdí-vásárhelyi állami iskolai igazgató, kedves, szép leányával.

— **Hymen.** Zajzon Sándor polg. iskolánk jeles tanára f. hó 2-án tartotta esküvőjét, városunk egyik legkedvesebb hölgyével, Könczei Kornélia k. a községi iskolai tanítónővel. Gratulálunk. — Nagy Imre zágoni ev. ref. énekvezér és áll. tanító, kit megye szerte előnyösen ismernek úgy is, mint a jó hangú zágoni dalkar vezetőjét s úgy is, mint kiváló solo népdal énekest, husvét 2-od napján tartotta

menyegzőjét özv. Simon Imréné sz. Szabó Emma zágoni áll. tanítónővel. Közel s távolból számos üdvözlő levél s távirat érkezett ez alkalomból az új párhoz, melyekhez mi is örömmel csatoljuk őszinte szívből jövő üdvözlőnk, Istennek bőséges áldását kérve az új frigyre.

— **Résztételt.** Lapunk más részében megemlékeztünk azon résztvétről, melylyel városunk hatósága és az egész közönség főispánunk nevének halálát fogadta. A városi tanács résztvételtét intézett a gyászoló családhoz és polgármestere által koszorút küldött a ravatalra s végül maga a közönség résztvéteinek külsőleg is imponáns módon adott kifejezést. Mindezekért főispán ur és családja levélben mondott köszönetet, úgy a városi tanácsnak, mint az egész közönségnek.

— **Lopás a járásbírósnál.** A csik-szentmártoni bírósnál e hó 26. s 27-ike közötti éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a bíró hivatalos szobájába s onnan azt a négyszögletes kis vasládát, mely az értékek kasszájával szolgált, ellopták. A tetteseknek ez ideig még nem sikerült nyomára jutni, de a csendőrség minden irányban a legerélyesebb nyomozást indította meg kézrekerítésükre.

— **Különös szíveség.** Szakács János békésen utazott haza Csik-Szentmártonból Csik-Szentkirály felé az apostolok lovain, mit látván a szekeren szolgájával Székely Györggyel ugyanarra törekvő Kristó József szívesen kérte, hogy üljön fel, s olvisi egy darabig, Szakács fel is ült, de alig haladt így egy kicsit, a szolga öklével hátul hátba ütötte, mire gazdájával együtt megragadták s ültögetni kezdték. Szakács leugrott a szekérről, de kabátját megragadták s a szekérről vonszolták egy darabig, miközben zsebbeli órája láncostul eltűnt a zsebéből. Sikertől ugyan egy pilanatra kiszabadítani magát támadói kezéből, de azok a szekérről ismét utól érték s talán emberhalál lesz a vége a dolognak, ha véletlenül oly helyen nem szabadul el Szakács, hol kocsival járni már nem lehetett. Így adja ezt elő ő, míg Kristó s szolgája tudni sem akarnak a dologról. Annyi bizonyos, hogy ezután Szakács óvatossá fog lenni, ismeretlen felebarátai szíveségének igénybevételénél.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter Beldi Tivadar bodolai nagybirtokosnak, a brassó-háromszéki helyi érdekű vasut Kézdí-Vásárhely állomásától Orozsfalu, Sárfalva, Nyujtód, és Bereczk irányában az Ojtoz-völgyén át, az Ojtoz-telep érintésével Sósmezőig, illetve az országhatárig vezetőúddal gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra, hivatali előde részéről az 1895. évi márczius hó 26-án kelt rendelettel meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára újból meghosszabbította.

— **Állami dotáció a hazai örmény egyháznak.** A kultusz-tárcza küszöbén álló költségvetési tárgyalása megint időszzerűvé teszi az örmény egyház állandó állami dotációjának az ügyét. Ez a kérdés a képviselőház tavalyi budget vitája folyamán felszólamlás tárgyát képezte, melynek következtében Wlassits Gyula dr. az örmény kath. egyház eddigi mellőzésének a megszüntetésére kértet fel. Értékelésünk szerint a vallás- és közokt. kormány már évek óta jó indulattal tanulmányozza a hazai örmény egyház sérelmeinek az orvoslását, miért is esetleg még a végleges rendezés előtt kedvező kilátás van egy önálló ritust megillető átmeneti vikáriátus felállítására és megfelelő államsegélynek a f. évi költségvetés keretébe való beillesztésére. Ezzel az örmény szertartás önmagának visszaadatva, végre valahára gyakorlatilag is egyenjogositást nyer és papszentelési hatáskörrel felruházandó főpásztorra személyében vallásos gőzpontja keletkezik a hivatás most oldott kévéként széthulló hazafias árménizmusának.

Kimutatás.

(Folytatás.)

A vármegyei törvényhatósági közgyűlés által 458. jévi pont alatti határozata alapján Erzsébet Királyné Ó Felsőge emléké szobrára megszavazott 1000 frtra befolyt gyűjtésekről.

Szonda László Barátos 50 kr.

Bartók Ferenc Barátos 1 frt.

Beczásy József Zagon 1 frt.

Bodor János gyűjtése Zagonból: Bodor János 1 frt. Gál Ferenc 50 kr. Szörcey Vince 1 frt. Földes Miklós 1 frt. Ev. ref. egyház 1 frt 50 kr.

Albu András Antal Zagon 50 kr.

Izsák Ferenc Zágón 1 frt.
Ifj. Deák Károly Kovászna 50 kr.
Deák Lajos Kovászna 50 kr.
Csia György Kovászna 2 frt.
Deák Samu Kovászna 50 kr.
Havadtöy Gerő Körös 50 kr.
Imreh Mózes gyűjtése Papolez: Bajkó Lajos,
B. B. 50—50 kr. Papolez község 5 frt. Imreh Mó-
zes kj. 50 kr. Dr. Barabásné, Neuirth Ida 30—30
kr. Bagoly Samu 10 kr. Sándor Áron, N. N., N. N.,
5—5 kr.

Dr. Zentay Dávid gyűjtése Kovásznáról: Dr.
Zentay Dávid 50 kr. N. N. 20 kr. Zentay Pál, Zen-
tay Ernő 15—15 kr.

Bakesi József Kovászna 50 kr.
Körjegyző gyűjtése Köröspatakról: Gróf Kál-
noky Félixné 10 frt. Salamon Adolf 30 kr. Pariser
Manó 50 kr. Fogarasi István 50 kr.

Községi jegyző gyűjtése Bereczkről: Mikó Sán-
dor 25 kr. Mezza Antal, Balog Dávid 10—10 kr.
Kelemen István Ojtoz 10 kr. Koszta Istvánné Ojtoz
10 kr. Fóris András 10 kr. Fóris Mária 15 kr. Má-
tyás Antalné, Kalit Ignác, Fóris Ferenc, Klára
István, Szalacs György, Veres János 10—10 kr.
Mihály Józsefné 50 kr. Balázs József, Vargyasi Fe-
renc, Gocsmán György, Tréfas Ferenc, D. Spiri-
don, Dimián Constantín 10—10 kr. Pénzes Ferenc
20 kr. Pénzes Lázár, X. X., Hankó László, Mikó
János, Petri József, Kovács Dánielné, Antal Ignác
10—10 kr. Kovács József 20 kr. Fénig Vasziné,
Stencsik Jánosné 10—10 kr. Balás Pál jegyző 50
krajczár.

Községi jegyző gyűjtése Szentlélekről: Barabás
Ferenc 8 kr. Tamás Elek 10 kr. Csusz József, Ta-
más Boldizsár 4—4 kr. Kovács Boldizsár 8 kr. Ta-
más Simon 3 kr. Tamás Albert 4 kr. Kovács Dá-
vid 2 kr. Kozma János 5 kr. Kozma Gergely 2 kr.
Jakó Márton 3 kr. Hodor György 4 kr. Csüdör Mi-
hály 2 kr. Pap Boldizsárné 4 kr. Volones Mózes 3
kr. Hodor Simon, Hodor János 2—2 kr. Bartók Jó-
zsef 4 kr. Ifj. Boreza István 5 kr. Jakó István 8 kr.
Bara Lázár 2 kr. Opra Jánosné 4 kr. Boreza Mi-
hály 2 kr.

Községi jegyző gyűjtése Soósmezőről: Müllner
Lajos, Neudert Aurél 50—50 kr. Stimpfl Ferenc
10 kr. Zakariás Árpád 40 kr. Pap Dávid 20 kr.
Fénig János 40 kr. Scheidl Gyula 10 kr.

Körjegyző gyűjtése Alesernátonból: Aleserná-
ton község 10 frt. Felcsernáton község 5 frt.

Körjegyző gyűjtése Futásfalváról: Györgyja-
kab Bálintné 4 kr. László Mihály 2 kr. Báll Bor-
bála 4 kr. Lukács Márton 3 kr. Hankó Imréné 10
kr. Hamar Ignácné 5 kr. Fejér Ferenc 2 kr. Sandi
Mihályné 2 kr. Milinte Róza 5 kr. Vargyasi Ignác
2 kr. Györgyjakab László 4 kr. Györgyjakab Fe-
renc 6 kr. Fejér Antalné 3 kr. Bardocz Ignác heta
10 kr. Szakács Teréz 3 kr. Kovács Anna 5 kr.
László Simon 3 kr. Fejér Mózes 3 kr. Ambrus Fe-
renc 5 kr. Ambrus Imre 3 kr. Özv. Szabó Béláné
30 kr. Márton Ferenc 3 kr. Bardocz Lajos 5 kr.
Balázs Gergely 5 kr. Vargyasi András 3 kr. Fejér
Antalné, Sandi Józsefné, Balázs András 5—5 kr.
Beneze Lajos 30 kr. Dombi Józsefné 5 kr. Balázs
István 10 kr. Györgyjakab Sándor 2 kr. Karácson
Józsefné, Csiki István, Kertész István 10—10 kr.
Hadnagy József kjegy. 50 kr. Futásfalva község 5
frt. Ikafalva község 2 frt. Feltorja község 1 frt.

Körjegyző gyűjtése Martonfalváról: Márkos-
falva község, Martonfalva község, Hatolyka község
2—2 frt.

Községi jegyző gyűjtése K.-Ajtáról: Csiki Ist-
ván 1 frt. Zekely János 20 kr. Szilágyi János 10
krajczár.

Községi jegyző gyűjtése Nagy-Ajtáról: Nagy-
Ajtá község 5 frt. Zathureczky József, Bíró József
50—50 kr. Darkó Lajos 20 kr. Darkó György, Koltó
György, Rabocska Sándor, Bihari József 10—10 kr.

Körjegyző gyűjtése Köpeczről: Köpecz község-
ből 2 frt 30 kr.

Körjegyző gyűjtése Sz.-Ajtá: Szarazajta köz-
ség 1 frt. Kolumbán Sándor 50 kr. Boér Gyula 20
krajczár.

Körjegyző gyűjtése Gelenczéről: Baróthi Antal
50 krajczár.

Községi jegyző gyűjtése Kovásznáról: Kozma
Ferenc, N. Mihály 10—10 kr. Deák Albert 30 kr.
Bogdán Ferenc 1 frt.

Községi jegyző gyűjtése Zágónból: Gergely
Dávidné 20 kr. Cseh Ignác 1 frt. Cseh Ignácné
50 kr. Cseh Ilona, Cseh Lajos, Cseh Irma, Cseh
Vilma, Cseh Andor, Csorja Bálint, Id. Antai György
Bitai Domokos, Albu András 10—10 kr. Antal Ist-
ván 30 kr. Imreh Domokos, Imreh János, Imreh
Istvánné, Szöcs Imre 50—50 kr. Albu Antal, Zsidó
Mihály 20—20 kr. Domokos Ferenc 10 kr. Zágón
község 10 frt.

Körjegyző gyűjtése Czofalváról: Ince Ferenc-
né 50 kr. Csia Zsigmond 20 kr. Csia Berta 30 kr.
Csia Domokos, Deák Lina, Csia Sándorné, Szabó
József 10—10 kr. Katona Barabás 20 kr. Csia Elek-
né 30 kr. György József 20 kr. Szeremley 50 kr.
Luffi Péter 30 kr. Szotyori Lajos, Bíró Béla, Bara-
bás Ignácné 10—10 kr. Csia Ágnes 20 kr. Deák
András, Csia Laci, Benkő János, Deák Imre 10—10
kr. Ince Ferenc 20 kr. Ráduly Ferenc 5 kr.
(Folytatása következik.)

Sz. 6328/898.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint
tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy
Kádár Bálint, Demeter András és
Hizó Fülöp végrehajthatóknak, Boros
Gyula (dadányi) végrehajtást szenved-
tett elleni 20 frt 50 kr tőkekövetelés
és járuléka iránti végrehajtási ügyé-
ben, a kézdivásárhelyi kir. törvény-
szék területén levő Lemhény község
határán fekvő, a lemhényi 190 sz.
tíjben foglalt 51 rendsz. 915, 916,
917² hrsz. 520 frt becsértékű ingat-
lanra az árverést ezennel megállapi-
tott kikiáltási árban elrendelte, és
hogy a fenebb megjelölt ingatlanok
az 1899. évi április hó 14-ik nap-
ján d. e. 9 órakor Lemhény község há-
zánál megtartandó nyilvános árveré-

sen megállapított kikiáltási árban alól
is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlanok becsárának 10 szá-
zalékát készpénzben vagy az
1881. évi LX. törvényezikk 42
§-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi december hó 1-én
3333 sz. a kelt. I. M. rendelet 8
§-ában kijelölt óvadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez leten-
ni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bi-
rósnágnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt
át szolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság.

K.-Vásárhelyt, 1898. évi december
hó 12-ik napján.

Veress,
kir. törvénzéki bíró.

Pályázat.

A K.-Vásárhely városi is vidéki nyil-
vános jellegű „Rudolf” magán kórháznál
egy irnok, esetleg gondnoki állásra pályá-
zat hirdetetik.

Fizetés egyelőre havi 10 frt és eset-
leg az intézetben való étkezés.

Pályázhatnak jó írással bíró egyének.

Pályázati kérések erkölcsi bizonyít-
vánnyal felszerelve 1899. április 15-ig Do-
bay János kórházi igazgatóhoz nyujtan-
dók be.

K.-Vásárhely, 1899 márczius 31.

Br. Szentkeresztly Stephanie,

2—2

elnök.

Hirdetések e lap kiadóhivatalában felvételnek.

ELADÓ HÁZ.

Egy igen jókarban levő
lakház 3 szobával, 2 konyha,
kamara, szin, udvar, az ud-
varon kut szabadkézből el-
adó. Hol? megmondja e lap
kiadója.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp

maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-,
szív- és gyomorhajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva.
Legkedveltebb kávéital a családok százezreinek.